

de det faktisk også. I hvert fald gjorde jeg det personligt her fra talerstolen i 1980'erne. Det vil hr. Claus Larsen-Jensen kunne se, hvis han går tilbage i forhandlingerne, men lad det historiske ligge.

Hr. Claus Larsen-Jensen kan jo ikke kalde det her en detalje. Det er et grundelement i aftalen, fordi Sydafrika underlægges WTO-systemet på en måde, som er endnu mere restriktiv end den, Danmark selv er underlagt.

I den her aftale stiller vi nogle krav til Sydafrika om favorisering af de store selskaber, som vi ikke engang har pålagt os selv her i Danmark. Altså en ting var, hvis der stod, at de skulle overholde de almindelige WTO-regler – det går jeg ikke ind for, men det gælder dog for Danmark selv – men her stiller man krav om, at de heller ikke må lave forbedringer. Man må ikke arbejde for forbedringer, man skal tværtimod acceptere fremtidige forringelser. Det er dog et ret stærkt tilbageskridt at indføre det i en aftale, og det kan jeg ikke se som en detalje.

Det er så også et svar til fru Elisabeth Arnold, der siger, at det her er helt frivilligt. Sydafrika kan selv vælge, om de vil skrive under eller ej, men hvis de ikke vil skrive under, så er der bare ingen, der vil handle med dem. Så det er helt frivilligt. Det forstår jeg godt.

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Jeg prøver igen: Når nu de, som hr. Keld Albrechtsen støttede til at kunne vinde demokratiet ved flertalsafgørelser i landet, rent faktisk indgår en aftale med EU, som de indholdsmeget sigt bakker op og gerne havde set, at vi fra EU-landenes side tidligere havde tilsluttet os, gør det så ingen som helst indtryk, når alternativet er, at der ingen aftale er?

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg kender ingen, der som hr. Keld Albrechtsen bevidst kan misforstå det, der bliver sagt her fra talerstolen.

Jeg misunder ikke Sydafrika den stilling, de havde under apartheid, hvor de blev isoleret af den ganske verden, udsat for sanktioner af samtlige FN-medlemslande, boykottet ved olympiader osv. De var totalt isoleret. For Sydafrika er det et fantastisk gode, at de har fået en demokratisk udvikling, har fået et medlemskab af det store verdenssamfund.

Denne her aftale er et udtryk for, at et medlemskab af verdenssamfundet også indebærer nogle bindinger til nogle fælles aftaler, som man laver. Andet er det ikke. Den store frihed, som man får ved at blive et frit samfund og et demokratisk samfund, indebærer altså også, at man skal indgå nogle aftaler med andre lande, og dem skal man holde. Man lever af, at også de andre lande holder deres del af aftalen. Det var bare det, jeg gerne ville sige.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Hr. Claus Larsen-Jensen spørger, om det ikke gør indtryk på Enhedslisten, at Sydafrika selv har underskrevet den her aftale. Selvfølgelig gør det det. Jeg understregede også, at Enhedslisten faktisk, indtil vi havde fået analyseret det afsnit i aftalen, som handler om WTO, var indstillet på umiddelbart at stemme for den, selv om vi principielt ikke stemmer for den slags aftaler. Så langt var vi faktisk indstillet på at gå. Det tror jeg ikke hr. Claus Larsen-Jensen hørte, eller også valgte han ikke at høre det.

Men så støder vi altså på det her problem og ikke på den måde, som fru Elisabeth Arnold åbenbart har læst det. Jeg tror, at fru Elisabeth Arnold har læst teksten forkert. Det er måske også grunden til, at hun ikke er så bekymret som mig over det problem, men rent faktisk kræver man, at Sydafrika skal forpligte sig til at acceptere ringere bestemmelser vedrørende de multinationale selskabers rettigheder end dem, Danmark er nødt til at overholde.

Man lægger en ekstra håndfæstning oveni. Sådan har jeg altså læst det, ministeren må forklare det, hvis jeg tager fejl, men det står jo altså med beklagelig tydelighed i teksten. Og en sådan ekstra underlæggelse under dette frihandelsystem og de store multinationale selskaber synes jeg ikke vi kan være bekendt at kræve skal være adgangsbilletten til den her aftale.

Det er det, der er problemet, og jeg synes, at det er et meget stort problem, og jeg kan slet ikke anerkende hr. Claus Larsen-Jensens forsøg på at gøre det til en detalje.

Udenrigsministeren (Mogens Lykketoft):

Jeg skal sige tak for en helt overvejende velvillig modtagelse af den her aftale, som jeg også mener at vi må vurdere som noget meget positivt.

Den vil styrke samarbejdet mellem EU og Sydafrika, og den vil være i stand til at yde sit bidrag til at konsolidere demokrati og økono-